

BIULETYN KOWIEŃSKI**W I L B I**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 20 marca 1935 r.

1249.

T r e ś ć n u m e r u :**I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.**

Dział. Str.

1. "Lietuvos Žinios" o odczycie p. Turskiej na uniwersytecie wileńskim na temat powstawania ośrodków polskich w Litwie.

I. 1.

K r o n i k a.

2. Zakończenie litewsko-łotewskich rokowań handlowych.
 3. Wyjazd chargé d'affaires Stanów Zjednoczonych.
 4. Konferencje min. Aleksy w Moskwie.
 5. Konferencja ministrów Spraw Zagranicznych trzech państw bałtyckich w Kownie.
 6. Rokowania handlowe Litwy z Austrią i Czechosłowacją.
 7. Drugi litewski lot transatlantycki w czerwcu.
 8. Ostatnie posunięcia Niemiec a litewska opinja społeczna.

" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENETRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.**

K r o n i k a.

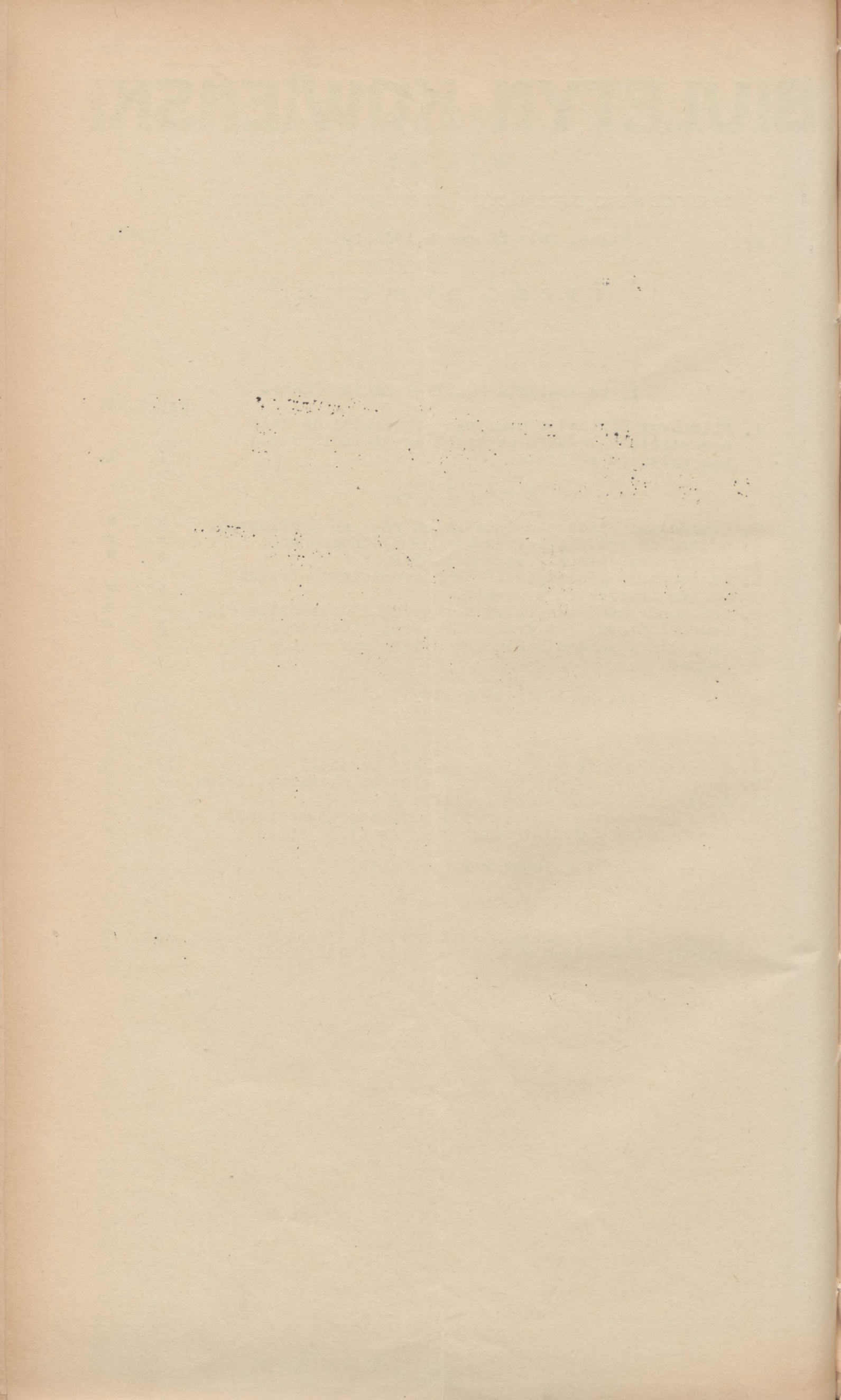
9. Podpisanie ustawy o litewszczeniu nazwisk.
 10. Projekt opracowania ustawy o pisowni nazwisk i imion.
 11. Liczba zlitewszczonych nazwisk.
 12. Uprawnoczenie się ustawy o pożyczce wewnętrznej.
 13. Zmiana ustawy o statystyce państwowej.

III. 2.
" "
" "
" "
" "**VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.**

K r o n i k a.

14. Językowe rozporządzenie Dyrektorjatu kłajpedzkiego.
 15. Rozwój Litewskiego T-wa Gospodarzy w Kłajpedzie.

VII. "
" "



I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Žinios" o odczycie p. Turskiej na uniwersytecie wileńskim na temat powstawania ośrodków polskich w Litwie. "Liet. Žinios" Nr.63 z dn.18.III.35 r. w dziale zatytułowanym "Za linji administracyjnej" zamieszcza kolejny list z Wilna, podpisany inicjałami "M.U.", w którym omawia odczyt p. Turskiej na temat powstawania wysepek polskich w Litwie, wygłoszony na zebraniu polonistów w dn.2.III.35 r. na uniwersytecie wileńskim.

Autor listu, oceniając odczyt p. Turskiej, stwierdza, iż dała ona dość słuszny obraz spolszczenia Litwy, zaprzeczając wymysłom endeckim o kolonizacji Litwy.-

Kronika.

Zakończenie litewsko-łotewskich rokowań handlowych. "Musu Rytojus" Nr.22 z dn.19.III.35 r. donosi, iż zakończone zostały litewsko-łotewskie rokowania w sprawie wzajemnych rozrachunków /clearingu/. Porozumienie osiągnięte w czasie rokowań ma na celu wyrównanie wzajemnego obrotu towarów. W myśl porozumienia wszelkie nieuregulowane rozrachunki wcześniejsze zostaną uporządkowane w drodze clearingu. Na przyszłość clearing zapewni obu stronom równowagę bilansu i równość w obrocie towarów.

Prasa łotewska przychylnie odzywa się o nowym porozumieniu litewsko-łotewskim.

"Dzień Polski" Nr.16 z dn.18.III.35 r. donosi, iż według informacji prasy łotewskiej bardzo owocne były również rokowania dyplomatyczne, które poprzedziły narady w Kownie.-

Wyjazd chargé d'affaires Stanów Zjednoczonych. Prasa kowieńska z dn.18.III.35 r. donosi, iż chargé d'affaires Stanów Zjednoczonych p. Stafford opuścił Kowno, udając się na miejsce nowej nominacji.-

Konferencje min. Aleksy w Moskwie. "Rytas" Nr.63 z dn.18.III.35 r. donosi, iż dn.15 b.m. komisarz Litwinow przyjął p.min. Aleksę.

"Dzień Polski" z dn.18.III.35 r. komunikuje, iż dn.16 b.m. min. Aleksa został przyjęty przez komisarza handlu Z.S.R.R. Rosenholca i konferował z nim w sprawie litewsko-sowieckich stosunków gospodarczych. Obie strony wypowiedziały się za rozszerzeniem stosunków handlowych obu krajów.-

Konferencja ministrów Spraw Zagranicznych trzech państw bałtyckich w Kownie. Radjo Kowieńskie z dn.19.III.35 r. w komunikacie porannym doniosło, iż w dn.3 i 4 maja r.b. w Kownie odbędzie się konferencja ministrów Spraw Zagranicznych Litwy, Łotwy i Estonji.-

Rokowania handlowe Litwy z Austrią i Czechosłowacją. Radjo Kowieńskie z dn.19.III.35 r. donosi, iż dyrektor Departamentu Ekonomicznego Kiźmiński zakończył rokowania handlowe z rządem Austrii i udał się do Pragi w celu podjęcia konferencji w sprawach ekonomicznych z władzami czeskiemi.

Drugi litewski lot transatlantyczny w czerwcu. "Liet. Aidas" Nr.63 z dn.18.III.35 r. donosi, iż aeroklub litewski otrzymał depezę, zawiadamiającą, iż lotnik litewski Wajtkus opuści Chicago w maju, zaś do lotu transatlantycznego do Litwy wystartuje w czerwcu.-

Ostatnie posunięcia Niemiec a litewska opinia społeczna. Wiadomość o uchwaleniu przez rząd Rzeszy powszechnego obowiązku służby wojskowej oraz wypowiedzeniu punktu 5 Traktatu Wersalskiego wywarła w Litwie wielkie wrażenie. Cała prasa litewska zamieszcza obszernie artykuły wstępne, komentujące to posunięcie Niemiec, jako pogwałcenie Traktatu Wersalskiego. Przy tej okazji prasa litewska przypomina, iż Niemcy, które pomawiają Litwę o gwałcenie umów, dotyczących autonomji Kraju Kłajpedzkiego, sami gwałcą umowę międzynarodową. Jednocześnie prasa litewska zapewnia, że Litwa zawsze była i pozostanie zwolenniczką państw, stojących na straży pokoju europejskiego. /Red."Biuletynu Kowieńskiego"/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Podpisanie ustawy o litewszczeniu nazwisk. Prasa kowieńska z dn.18.III.35 r.: W tych dniach minister Spraw Wewn. płk. Rustejka podpisał projekt ustawy o nazwiskach i przesłał go do Gabinetu Ministrów celem rozpatrzenia.

Ustawa obejmuje 20 artykułów i jest podzielona na dwa zasadnicze rozdziały. Pierwszy rozdział dotyczy litewszczenia nazwisk Litwinów, drugi - prawa zmiany nazwiska.

Przy wydawaniu paszportów od dn.1 października nazwiska będą wpisywane do dowodów osobistych Litwinów zgodnie z ustalonym brzmieniem w opracowanej liście litewskich nazwisk. Osoby, które dla pewnych przyczyn nie zgadzają się na zlitewszczenie swego nazwiska, mają prawo złożenia skargi u ministra Spraw Wewnętrznych. Gdy minister uzna skargę za uzasadnioną, obok nazwiska zlitewszczonego zostanie podane w paszporcie nazwisko w jego dawnym brzmieniu.

Ustawa nie dotyczy Polaków, Żydów, Rosjan i Niemców.

Osoby, które chcą zmienić swe nazwisko, powinny złożyć ministerwi Spraw Wewn. podanie, załączając znaczek stemplowy na sumę 25 lt. na pokrycie kosztów publikacji w "Wiadomościach Urzędowych".

O ile w ciągu dwóch miesięcy nikt nie złoży sprzeciwu przed nadaniem petentowi żadanego nazwiska i o ile nie zajdą również inne przeszkody, należycie uzasadnione podanie zostanie uwzględnione. Skazani na karę więzienia na czas powyżej 1 roku nie będą mogli zmienić swego nazwiska.-

Projekt opracowania ustawy o pisowni nazwisk i imion. "Liet.Aidas" Nr.63 z dn.18.III.35 r. donosi, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wysunęło projekt opracowania ustawy, która by regulowała pisownię nazwisk i imion w oficjalnych dokumentach. Projekt ten łączy się ściśle ze sprawą wydawania nowych paszportów.-

Liczba zlitewszczonych nazwisk. "Liet.Aidas" Nr.63 z dn.18.III.35 r. donosi, iż komisja litewszczenia nazwisk, funkcjonująca przy M-stwie Spraw Wewn. zlitewszczyła dotąd 10.000 nazwisk, wobec czego pozostało jeszcze zlitewszczyć około 30.000 nazwisk. Komisja przystąpiła również do badania słownika nazw.-

Uprawnocnienie się ustawy o pożyczce wewnętrznej. Prasa kowieńska z 18.III.35 r. donosi, iż w dn.16.III.35 r. ustawa o 4 i 1/2 % pożyczce wewnętrznej została ogłoszona w Dzienniku Ustaw, wobec czego nabrała mocy obowiązującej.

Zmiana ustawy o statystyce państwowej. "Liet.Aidas" Nr.63 z dn.18.III.35 r. donosi, iż Gabinet Ministrów zatwierdził zmianę ustawy o statystyce państwowej, przewidującą ściślejsze dostosowanie ankiet, rozpisywanych przez poszczególne instytucje z ogólną pracą statystyczną Centralnego Biura Statystycznego.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

Językowe rozporządzenie Dyrektorjat Kłajpedzkiego. Prasa kowieńska z dn.18.III.35 r. donosi z Kłajpedy, iż Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego opublikował przepisy o wprowadzeniu w życie rozporządzenia o języku wykładowym w szkołach ludowych. Dyrektorjat ustala, iż absolwenci tych szkół winni posiadać oba języki /litewski i niemiecki/. Omawiając kwestję wychowania państwowo-obywatelskiego, Dyrektorjat zauważa, że należy się spodziewać, iż wychowanie domowe młodzieży będzie odpowiadało pod tym względem szkolnemu.-

Rozwój Litewskiego T-wa Gospodarzy w Kłajpedzie. "Liet.Aidas" Nr.63 z dn.18.III.35 r. donosi, iż utworzone przed kilku laty Litewskie T-wo Gospodarzy w Kraju Kłajpedzkim rozwija się pomyślnie i jest obecnie najsilniejszą organizacją gospodarczą w Kraju Kłajpedzkim, liczącą 42 oddziały i 3.000 członków.-

